

HALIKON ANGELNIEMEN (SAAREN PUOLI) LINNUSTO

Varpuspöllö, Angelniemi 2004

Jorma Tenovuo 2005

jorma.tenovuo@utu.fi

puh. 050-5960665

©Jorma Tenovuo, teksti ja kuvat

Kartta: Outi Sarjakoski

Olen tarkkaillut, laskenut ja tutkinut Angelniemen linnustoa 8.2.2000 alken, nyt noin 5.5 vuoden ajan. Syitä on kaksi: (i) olen aktiivisesti harrastanut lintujen tarkkailua ja sittemmin myös lintukuvausta jo noin 46 vuotta ja (ii) hankin alkuvuonna 2000 vapaa-ajan-asunnon Angelniemen kirkolta, keskeltä vanhaa ”kirkonkylää”. Angelniemellä olen ollut vuosittain 110-130 päivänä, tosin osa näistä on vain aamuja tai iltoja. Keväin ja syksyin olen tarkkaillut satoina aamuina lintujen muutttoa omalta laiturilta, josta aukeaa esteetön näköala Karhunselän merialueen yli Sapalahdesta Sauvon puolelle ja lähes Sauvo/Halikko-kuntarajalle. Lisäksi olen melko paljon retkeillyt Peksalassa koska Peksalan hienot ja (onneksi) pitkälti luonnontilassa olevat rantaniityt ja -pellot keräävät paljon laskeutuneita lintuja. Usein päiväretket ovat suuntautuneet myös Angelansaaren puusillan lähistölle ja vähän harvemmin Sapalahden kartanon eteläpuoleiselle niitty- ja peltoalueelle. Myös kirkon kaakkoispuolella olevaa laajaa kallio- ja suomaastoa olen kulkenut melko usein, tosin pääasiassa vain metsäteitä pitkin. Koko laajan Angelansaaren linnusto on jäänyt täysin kartoittamatta koska heti sillan takana olevan portin (joka

useimmiten on kiinni) olen tulkinut tarkoittavan ettei alueella toivota – jostain syystä - lainkaan edes käveltävän.

Lintujen tarkkailuni on vain harrastusta ja siksi ei mitenkään erityisen systemaattista mutta kuitenkin niin tiivistä, että vuosittaiset vaihtelut tai muutostrendit lintujen runsaudessa ilmenevät. Systemaattisinta on jokatalvinen talvilintulaskenta, jonka olen tehnyt kävelemällä Joulun ja Loppiaisen välissä sopivana päivänä aina täsmälleen saman reitin (kirkko-lossiranta-Angelansaaren puusilta-Tuiskula-Peksala-Kemiöntie-kirkko). Tällöin on kirjattu paitsi kaikki lintulajit myös jokainen havaittu lintuyksilö. ”Systemaattista” on myös oma laaja talviruokintani, joka on kerännyt talvehtivia lintuja kirkon alueelle. Muualla kuin kirkon alueella lintujen talviruokintaa ei juuri kukaan harjoita joitakin pieniä lintulautoja lukuunottamatta.

Angelniemi lintualueena

Angelniemellä, kuten toki muuallakin, havaitsee helposti pesiviä lajeja, muuttolintuja ja joinakin vuosina runsaasti myös ns. vaelluslintuja, jotka lähtevät liikkeelle pesimäalueensa ravintopulan takia (esim. käpylinnut, tikat). Kaikkiaan olen toistaiseksi havainnut Angelniemellä 195 eri lintulajia, joista noin 95 on pesiviä tai hyvin todennäköisesti pesiviä (lajit olleet reviirillä mutta pesää tai poikasia en ole sattunut havaitsemaan). Mainittakoon, että koko Suomessa on kautta aikojen havaittu 447 lintulajia, joista n. 270 on vuosittain maassamme pesiviä. Yhden kunnan yhden osa-alueen lajimääräksi Angelniemen tilasto on huomattavan hyvä.

Angelniemi sijaitsee varsin hyvän lintujen muuttoreitin varrella sillä Kemiönsaari muodostaa kevätmuuton aikana koilliseen kapenevan ”suppilon”, jonka kärjessä Angelniemi sijaitsee. Keväisin pääosa muuttolinnuista saapuu Suomeen lounaasta tai etelästä. Angelniemen molemminpuoliset vesireitit (Sauvon ja Angelniemen väli ja Perniön ja Angelniemen väli) ohjaavat muuttolintuja kohti Halikonlahtea, joka tunnetaankin erinomaisena lintujen levähdysalueena. Syksyllä linnut seuraavat osin

samoja johtolinjoja joskaan eivät niin selvästi kuin keväällä. Angelniemen maisema on lintujen kannalta hyvää, monipuolisen vaihtelevaa avo- ja metsämaata monine puulajeineen mutta jonkinmoisia puutteita lintujen kannalta ovat järvien ja lampien sekä myös matalien kallio- tai lieterantojen lähes täydellinen puuttuminen. Rannat ovat lähes kauttaaltaan samankaltaisen yksitoikkoisen ruovikkokasvuston reunustamia. Sisäsaaristosijainnin takia varsinaiset ulkomeren linnut puuttuvat Angelniemeltä kokonaan tai ovat vain satunnaisia harhailijoita – esimerkiksi haahkaa en ole koskaan (vielä) havainnut Angelniemellä.

Lintujen kannalta selvästi negatiivisia muutoksia ajanjaksolla 2000-2005 ovat olleet laajat metsänhakkuut ja erityisesti monien uusien metsäteiden rakentaminen kirkon lounaispuoliselle kallio- ja suo/erämaalueelle viime vuosina. Tiet ovat pilkkoneet joidenkin isoja reviierejä vaativien lajien (metso, teeri, pyy, varpus- ja kanahaukka, huuhkaja) pesimäalueita ja toisaalta lisääntynyt liikenne aiemmin melko koskemattomalla alueella on linnuston kannalta epätoivottavaa. Myös Peksalan niityt ovat ko. ajanjaksona jonkin verran köyhtyneet linnustoltaan koska rantapeltojen viljely tehomaatalouden menetelmin on nyt aktiivisempaa kuin joitakin vuosia sitten. Peksalassa selvästi vähentyneitä lajeja ovat avomaan ja niittyjen lajit kuten pikkulepinkäinen, peltosirkku, pensastasku, ruisräikkä ja myös punavarpuunen. Tehomaatalouden aiheuttama linnuston väheneminen yhdessä karjanhoidon vähenemisen kanssa ovat toki samalla tavalla köyhdyttäneet avomaiden linnustoa koko Suomessa. Angelniemellä ei tietääkseni ole lainkaan käytössä olevia laidunmaita, joka on lintujen kannalta lajistoa köyhdyttävää.

Angelniemellä havaitut lintulajit ja lyhyt luonnehdinta niiden esiintymisestä

Seuraavassa on lueteltu systamaattisessa järjestyksessä kaikki vuosina 2000-2005 Angelniemellä havaitsemani lajit. Harvinaisuudet on, ohjeista riippuen, tarkistanut ja hyväksynyt joko valtakunnallinen BirdLife Suomen alainen Rariteettikomitea tai Turun Lintutieteellisen Yhdistyksen (jonka alueella Angelniemi sijaitsee) alainen Aluerariteettikomitea.

KUIKKA (*Gavia arctica*)

Vain läpimuuttavana, eniten 19.5.2001 jolloin 47 muuttavaa. Kesäisin Karhonselällä usein 1-2 kuikkaa kalastelemassa mutta saapuvat joltakin kauempana sijaitsevalta järveltä.

KAAKKURI (*Gavia stellata*)

Harvalukuinen läpimuuttaja, joka lepäilee muuttomatalla huhti-toukokuussa ja syys-lokakuussa joskus Karhonselällä.

SILKKIUIKKU (*Podiceps cristatus*)

Laajat kaislikkorannat tarjoavat paljon pesimäpaikkoja, pesiviä pareja n. 25. Myöhäisin muuttohavainto 30.12.2000 jolloin vielä 3 silkkiuikkua.

HÄRKÄLINTU (*Podiceps griseigena*)

Muutama havainto muuttoaikoina huhti-toukokuussa ja syys-lokakuussa, kaikki Karhonselällä lepäileviä muuttavia yksilöitä.

MUSTAKURKKU-UIKKU (*Podiceps auritus*)

Ei pesi ja muuttoaikanakin näkynyt vain kahdesti uivana Karhonselällä.

MERIMETSO (*Phalacrocorax carbo*)

Suomeen myös pesiväksi levittäytyvä laji, joka ei pesi kuitenkaan Angelniemellä. Merimetson yleinen lisääntyminen näkyy yhä useampana havaintona 2-30 yksilön parvista, jotka kiertelevät muuttoaikoina – ja joskus kesälläkin - alueella.

KAULUSHAIKARA (*Botaurus stellaris*)

Yksi havainto muuttoaikaisesta linnusta kirkon lähellä 25.9.2004, ilmeisesti sorsastajat pelottivat linnun ruovikosta lentoon.

HARMAAHAIKARA (*Ardea cinerea*)

Ei pesi Angelniemellä mutta on varsin tavallinen näky loppukesällä kun poikueet kiertelevät - esimerkiksi Karhonselällä on näkynyt heinä-elokuussa enimmillään jopa 35 harmaahaikaraa päivässä! Varhaisin kevähavainto 25.3.2000 ja myöhäisin viivyttelijä 30.12.2000.

harmaahaikara, Angelniemi

KYHMYJOUTSEN (*Cygnus olor*)

Pesiviä pareja 5-6 vuosittain.

LAULUJOUTSEN (*Cygnus cygnus*)

Säännöllinen kevät- ja syysmuuttaja, parvet seuraavat melko tarkasti vesireittejä. Kevään suurin lukema 30.3.2002. 33 yksilöä, syksyllä 21.11.2004 92 yksilöä. Kevätmuuton viimeiset olleet 4.6.2004 (8 yksilöä) ja syysmuuton myöhäisin havainto on tammikuulta: 14.1.2001 vielä 16 yksilöä.

PIKKUJOUTSEN (*Cygnus columbianus*)

Harvinainen läpimuuttaja Jäämerelle: 1.4. 2000 1 yks laulujoutsenparvessa jäällä kirkon edustalla, 21.10. 2001 2 muuttavaa laulujoutsenparvessa ja 24.11.2001 1 muuttava kolmen laulujoutsenten seurassa Peksalassa.

METSÄHANHI (*Anser fabalis*)

Melko vähälukuinen läpimuuttaja maaliskuussa ja syys-lokakuussa.

LYHYTNOKKAHANHI (*Anser brachyrhynchos*)

Harvinaisuus, josta yksi havainto: 10.10.2004 1 yks muutti kahden metsähänhen

seurassa kirkon ohi lounaaseen.

TUNDRAHANHI (*Anser albifrons*)

Harvinainen läpimuuttaja Jäämerelle: 8.4.2001 2 yks, 16.4.2001 1 yks, 1.5.2002 7 yks, 4.5.2002 13 yks. ja 6.5.2004 2 yksilöä.

MERIHANHI (*Anser anser*)

Säännöllinen muuttaja mutta ei pesi alueella. Isoimmat parvet näkyvät loppukesällä, jolloin merihanhet kerääntyvät mm. Kemiön Sjöläxiin ja parvia näkyy myös Angelniemellä, mm. 20.8.2000 yhteensä 248 yksilöä.

KANADANHANHI (*Branta canadensis*)

Pesii Karhunselän reunalla mutta ilmeisesti Sauvon puolella. Loppukesällä poikueita usein 1-2 ja keväisin äännekkät kanadanhanhet saapuvat lukuisina jo maaliskuussa.

VALKOPOSKIHANHI (*Branta leucopsis*)

Ei pesi alueella mutta läpimuuttavia parvia näkyy harvakseltaan, mm. 12.5.2002 55 yksilön parvi ja 22.9.2002 60 yksilön parvi, molemmat kirkolla.

RISTISORSA (*Tadorna tadorna*)

Vähälukuinen vierailija ulkosaaristosta: 22.4.2001 1 yksilö Peksalassa ja 31.5.2002 1 pari kirkolla.

HAAPANA (*Anas penelope*)

Ei pesivänä mutta säännöllinen muuttavana kevään syksyin.

HARMAASORSA (*Anas strepera*)

Ns. pikkuharvinaisuus, joka näyttäytynyt 1-2 yksilön voimin Karhunselällä keväinä 2003-2005, pesii lähimmillään Salon Halikonlahdella.

TAVI (*Anas crecca*)

Säännöllinen kevät ja syysmuuttaja mutta määrät melko pieniä.

SINISORSA (*Anas platyrhynchos*)

Pesivä kanta 10-15 paria. Lossisulassa talvehtii yleensä 30-50 sinisorsaa joka talvi.

JOUHISORSA (*Anas acuta*)

Harvalukuinen muuttaja maaliskokuussa ja elokuussa. Kevään varhaisin 25.3.2000 lossilla.

HEINÄTAVI (*Anas querquedula*)

Harvinainen muuttaja: 22.4.2001 koiras Peksalassa ja 28.5.2005 naaras lossilla.

LAPASORSA (*Anas clypeata*)

Vähälukuinen läpimuuttaja keväällä ja syksyllä.

PUNASOTKA (*Aythya ferina*)

Ei pesi mutta pieniä muuttoparvia maaliskokuussa, ilmeisesti matkalla Halikonlahdelle. Ei yhtään syyshavaintoa.

TUKKASOTKA (*Aythya fuligula*)

Melko yleinen muuttoaikoina mutta pesiminen epävarmaa. Saattaa kuitenkin pesiä Peksalan rannassa tai Sapalahden eteläpuolella, joissa näkynyt myös kesäaikaan.

LAPASOTKA (*Aythya marila*)

Vähälukuinen läpimuuttaja, joka joskus lepäilee Karhunselällä: 7.5.2000 6 yks, 5.5.2001 2 yks, 12.5.2002 1 yks ja 3.11.2001 1 yksilö.

ALLI (*Clangula hyemalis*)

Pohjoiseen matkaavat alliparvet lepäilevät joskus Karhunselällä hetken, mm. 19.5.2001 20 yksilöä ja 21.10.2001 25 yksilöä.

MUSTALINTU (*Melanitta nigra*)

Kuten allit niin mustalinnutkin ”tippuvat” joskus Karhunselälle. Syysmuutto alkaa jo kesällä: 27.7.2001 3 yksilöä uimassa kirkon edustalla.

PILKKASIPI (*Melanitta fusca*)

Läpimuuttaja mutta harvalukuinen. Syysmuutto alkaa jo heinäkuussa (30.7.2003 16 yks) ja viimeiset havaittu marraskuussa (3.11.2001).

TELKKÄ (*Bucephala clanga*)

Pesivä kanta n. 5 paria, riippuvainen sopivien pesäpönttöjen määrästä. Lämpimuuttajana melko yleinen keväällä ja syksyllä, keväällä ensimmäiset lossiuomassa aina jo maaliskuussa.

telkkä, Angelniemi

UIVELO (*Mergus albellus*)

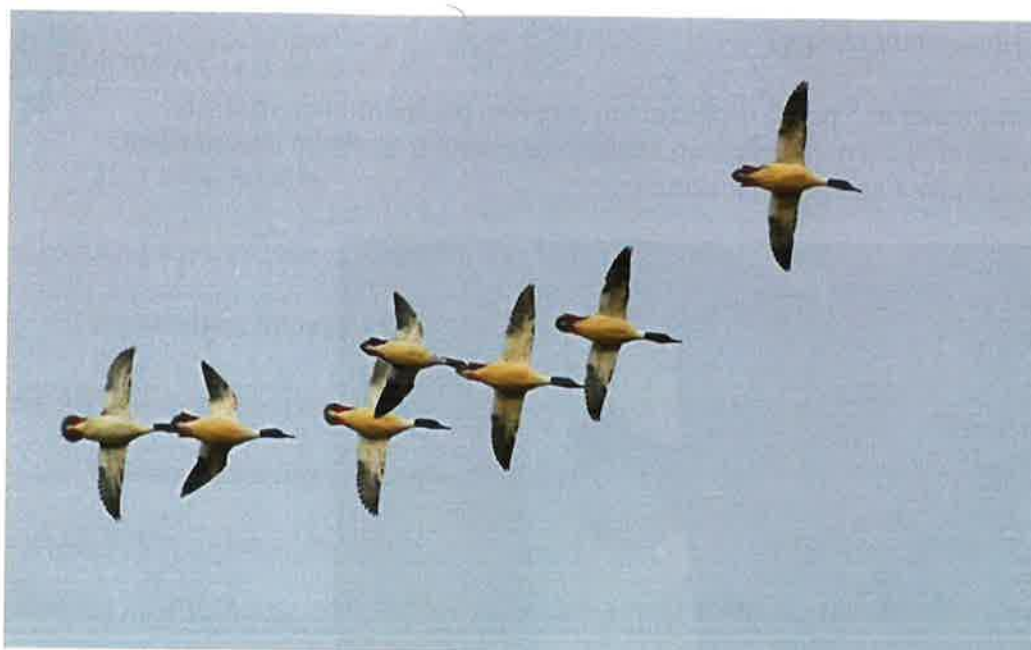
Säännöllinen kevätmuuttaja maalis-toukokuussa (varhaisin 10.3.2002 lossilla). Enimmillään 10-15 yksilöä päivässä mutta syyshavainnot puuttuvat kokonaan.

TUKKAKOSKELO (*Mergus serrator*)

Havaitaan pieniä määriä muuttoaikoina kevään syksyin, myöhäisin marraskuussa (3.11.2002).

ISOKOSKELO (*Mergus merganser*)

Pesivä kanta vähäinen, 1-2 paria, mutta muuttoaikoina lukuisa. Kerääntyy joskus isoiksi parviksi Karhunselälle pikkukaloja pyytämään, mm. 21.12.2003 n. 180 yksilöä.

isokoskeloparvi, Angelniemi

MEHILÄISHAUKKA (*Pernis apivorus*)

Säännöllisistä kesähavainnoista päätellen yksi pari pesinee Angelniemen alueella liki vuosittain. Muuttoaikoina toukokuussa ja elo-syyskuussa säännöllinen läpimuuttaja.

HAARAHAUKKA (*Milvus migrans*)

Harvinaisuus, joka muutti hienosti kirkon vierestä luoteeseen 30.4.2005.

MERIKOTKA (*Haliaetus albicilla*)

Melko tavallinen näky vuoden kaikkina kuukausina vaikka ei pesine ihan lähistöllä. Vahva merikotkakanta näkyy kuitenkin myös Angelniemellä ja pesimättömiä nuoria merikotkia näkyy säännöllisesti. Keväällä muutto pohjoiseen (sisämaahan) alkaa jo helmikuun lopulla ja parhaina päivinä näkyy 3-5 yksilöä. Joskus saalistelevat talvella lossin sula-alueella.

merikotka, Angelniemi

RUSKOSUOHAUKKA (*Circus aeruginosus*)

Ei pesi Angelniemellä mutta ilmeisesti melko lähellä koska myös kesähavaintoja useita. Muuttoaikoina, etenkin elokuussa, säännöllinen.

SINISUOHAUKKA (*Circus cyaneus*)

Keväällä, huhtikuussa, harvalukuinen (ei edes vuosittainen) läpimuuttaja mutta syysmuutolla, syys-lokakuussa, tavanomaisempi. Viivähtävät usein pidempään Peksalan rantaniityillä myyräjähdissä.

NIITYSUOHAUKKA (*Circus pygargus*)

Suomessa hyvin harvalukuinen pesimälintu, joka nähty Angelniemellä kerran: 4.6.2002 naaras kirkon luona, lisäksi 28.5.2000 aivan ilmeinen naarasniittysuohaukka muuttavana pohjoiseen.

KANAHUKKA (*Accipiter gentilis*)

Yksi pari pitänyt reviiriä ja soidinta (ja aivan ilmeisesti pesinyt) metsäalueella kirkosta noin kilometri etelään. Uusien metsäteiden teon jälkeen kuitenkin hävinnyt. Muuttavana harvalukuinen.

VARPUSHAUKKA (*Accipiter nisus*)

Yleisin muuttava petolintu, usein 10-20 päivässä. Pitänyt reviiriä kolmena vuonna kirkon kaakkoispuolen metsäalueella, ei kuitenkaan enää parina viime vuonna.

HIIRIHAUKKA (*Buteo buteo*)

Pesinee lähistöllä muttei Angelniemellä. Muuttoaikoina säännöllinen ja yksi hiirihaukka talvehti Peksalan myyrien turvin talvella 2000/2001. Toinen talvihavainto on 26.12.2003 kirkolta.

PIEKANA (*Buteo lagopus*)

Melko vähälukuinen muuttaja huhtikuussa ja loppusyksyllä. Syksyn viimeinen näyttäytynyt Peksalan niityillä vielä 10.12.2000.

PIKKUKILJUKOTKA (*Aquila pomarina*)

Harvinaisin Angelniemellä toistaiseksi nähty laji – 6.5. 2001 esiaikuinen pikkukiljukotka kaarteli kirkolla ja lähti kaakkoon. Sama yksilö nähtiin Perniössä vajaa tuntia myöhemmin. Lisäksi lajilleen määrittämättömästä kiljukotkasta (kiljukotka/pikkukiljukotka) kaksi kevähavaintoa huhtikuun lopulta.

MAAKOTKA (*Aquila chrysaetos*)

Liki vuosittainen, varsinkin nuoret maakotkat syysmuutolla loka-marraskuussa (esim. 3 nuorta maakotkaa 17.10.2003). Varhaisin kevätmuuttaja pohjoiseen jo 17.2.2001.

KALASÄÄSKI (*Pandion haliaetus*)

Pesinee vuosittain lähellä Sapalahtea joskaan tarkkaa pesäpaikkaa en tiedä. Kuljettaa kalaa pesälle päin heinä-elokuussa, muuten säännöllinen kevät- ja syysmuuttaja.

TUULIHAUKKA (*Falco tinnunculus*)

Harvalukuinen läpimuuttaja keväällä ja syksyllä. Varhaisin kevähavainto 25.3.2001, jolloin 1 yksilö Kemiöntien varressa.

AMPUHAUKKA (*Falco columbarius*)

Vain muutama kevät- ja syyshavainto muuttavista yksilöistä.

NUOLIIHAUKKA (*Falco subbuteo*)

Pesinyt (1 pari) vuosittain Karhusaassa. Muuten harvalukuinen muuttaja toukokuussa ja elo-syyskuussa.

MUUTTOHAUKKA (*Falco peregrinus*)

Yhteensä neljä havaintoa, kaikki kirkolta, muuttavista linnuista huhtikuulta ja elokuulta.

PYY (*Bonasia bonasia*)

Pesii Angelniemellä, kanta tällä hetkellä alle 10 paria. Varmimmat paikat kirkon lähistöllä (jossa selvästi vähentynyt), Tuiskulan ja Peksalan välillä ja Sapalahden eteläpuolella.

TEERI (*Tetrix tetrix*)

Pesivänä alle 10 paria- tuntuu harvinaistuvan keväisen soidinpulputuksen vähenemisestä päätellen. Joskus teerikukot soidintavat jäällä Karhusaaren itäpuolella tai Sapalahden eteläpuolen pelloilla.

METSO (*Tetrao urogallus*)

2000-luvun alussa säännöllinen, noin 3-4 parin esiintymä, kirkon kaakkoispuolen kalliomaastossa mutta parina viime vuonna en ole nähnyt alueella enää yhtään metsoa. Yksi havainto läheltä Peksalaa, jonne osa metsoista on saattanut siirtyä. Laji on kuitenkin hyvin uhanalainen Angelniemellä.

FASAANI (*Phasianus colchicus*)

Saattaa joinakin vuosina pesiä myös Angelniemen saaren puolella mutta säännöllinen kanta on Kokkilassa. Yksi pari ilmeisesti pesivänä 2003 Peksalan rantaniityllä ja talvella fasaanikoiras käynyt kahdesti kirkolla ruokinnoilla.

RUISRÄÄKKÄ (*Crex crex*)

Lajille ovat tyypillisiä suuret vuosittaiset vaihtelut – Angelniemellä eniten 2000, jolloin yöllisiä närisijoita 5 yks, niistä kolme Peksalassa. 2004-2005 ei yhtään havaintoa.

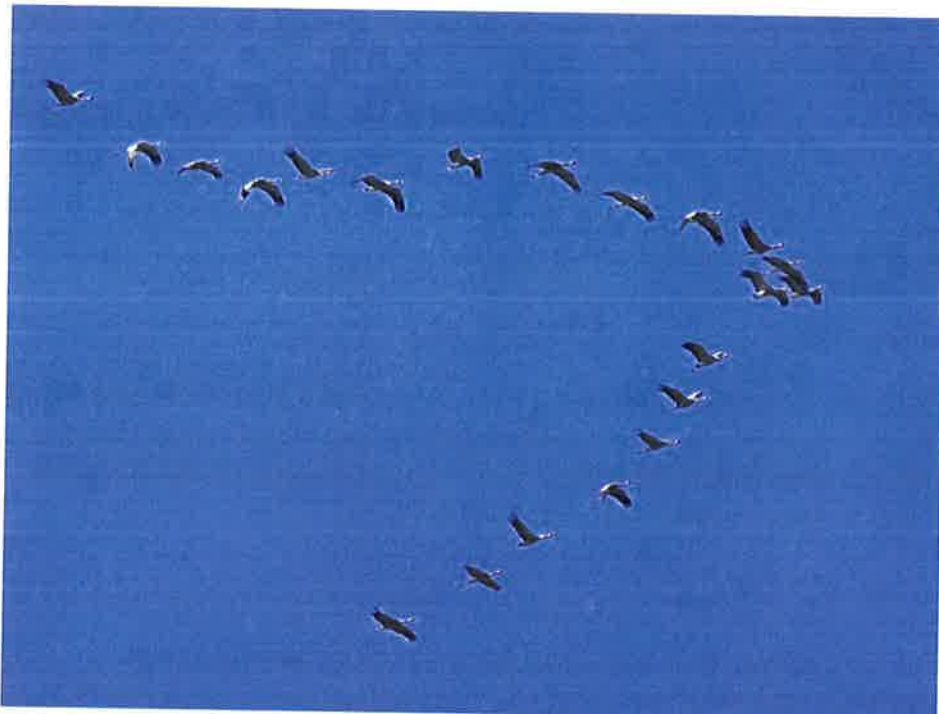
NOKIKANA (*Fulica atra*)

Pesivänä 1-2 paria, joista toinen joka vuosi Peksalan rannassa. Havaittu myös talvella, 22.12.2000 kirkolla ja 14.1. 2001 lossilla.

KURKI (*Grus grus*)

Angelniemellä pesinee ainakin 1 kurkipari huudoista ja kesähavainnoista päätellen.

Angelniemi sijaistaa hienosti kurkien muuttoreitillä ja sopivilla säillä kurkien muutto onkin upeaa katsottavaa. Saarenmaalta ja Hiidenmaalta aamulla lähtevät kurjet ehtivät keväällä Angelniemen ilmatilaan klo 14 jälkeen, syksyllä taas kylmän ilman purkaus pohjoisesta voi venyttää muuton lähes koko valoisan ajan mittaiseksi. Suurimmat kurkimuutot omalta laiturilta laskien ovat olleet syksyllä – 23. 9. 2001 yhteensä 3690 yksilöä ja keväällä 17.4.2004 yhteensä 275 yksilöä. Suurin yksittäinen kurkiparvi vyöryi toitottaen kirkon yli etelään 15.10.2000, yhdessä parvessa laskin olevan n. 510 kurkea!

kurkia, Angelniemi

MERIHARAKKA (*Haematopus ostralegus*)

Ei pesi Angelniemellä mutta mahdollisesti Sauvon rannassa. Muuttoaikana, varsinkin keväällä, meriharakan näkee melko usein Karhunselällä mutta muualla se on harvinainen.

TYLLI (*Charadrius hiaticula*)

Yllättäen vain yksi havainto: 22.8.2004 muuttava lintu kirkolla lounaaseen.

KERÄKURMITSA (*Charadrius morinellus*)

Tämä Lapin tunturien kesy kahlaaja on kerran näyttäytynyt muuttomatkalla Angelniemellä: 25.5.2001 4 yksilön parvi hetken mullospellolla Päärnäspään lähellä, lähtivät pian jatkamaan matkaa kohti pohjoista.

KAPUSTARINTA (*Pluvialis apricaria*)

Melko harvalukuinen läpimuuttaja huhti-toukokuussa ja syyskuussa. Suurin parvi 55 yksilöä 6.5. 2001.

TUNDRAKURMITSA (*Pluvialis squatarola*)

11.8.2001 mainio muuttopäivä: yhteensä 91 tundrakurmitsaa kolmessa parvessa kirkon vierestä lounaaseen. Toistaiseksi ainoat.

TÖYHTÖHYYPÄ (*Vanellus vanellus*)

Pesivänä 2-3 paria, joista ainoa vuosittainen on 1-2 paria Peksalan rantaniityllä. Muuttavana melko tavallinen maaliskuussa ja loppukesällä. Lisäksi yksi poikkeuksellinen talvihavainto, Suomen kaikkien aikojen myöhäisimpiä, 22.12.2000 jolloin 1 yksilö saapui pohjoisesta ja laskeutui Angelansaaren sillan vielä sulalle lähipellolle.

töyhtöhyypä, Angelniemi

KUOVISIRRI (*Calidris ferruginea*)

18.7.2001 muutti 2 vanhaa lintua suosirriparvessa kirkon ohi lounaaseen.

SUOSIRRI (*Calidris alpina*)

Havaittu läpimuuttavana vain heinä-elokuussa, eniten 18.7.2001 jolloin 74 yksilöä.

JÄNKÄSIRRIÄINEN (*Limicola falcinellus*)

Yksi muuttohavainto: 25.8.2002 1 yksilö kierteli vilkkaasti äännellen kirkon luona ja lähti lounaaseen.

SUOKUKKO (*Philomagus pugnax*)

Harvalukuinen ohimuuttaja touko-syyskuussa.

TAIVAANVUOHI (*Gallinago gallinago*)

Harvalukuinen kahlaaja, joka ei säännöllisesti pesi Angelniemellä. Kesällä 2001 kuitenkin 1 pari piti soidinta ja reviiriä Peksalan rantaniityllä mitä todennäköisimmin myös pesien.

HEINÄKURPPA (*Gallinago media*)

Suomessa vähälukuinen syysmuuttaja, joka löytyi laskeutuneena Peksalan rantapelloilta 14.9.2001.

LEHTOKURPPA (*Scolopax rusticola*)

Pesivä kanta 5-10 paria. Alkukesästä tavallinen näky iltahämärissä soidinlennolla.

PUNAKUIRI (*Limosa lapponica*)

Lapin ja Jäänmeren kahlaaja, joka näyttäytynyt vain kahdesti: 14.5. 2000 32:n yksilön parvi koilliseen ja 14.5.2005 51:n punakuirin parvi myös koilliseen, molemmat kirkon vierestä.

PIKKUKUOVI (*Numenius phaeopus*)

Vähälukuinen pohjoisen kahlaaja, josta yksi havainto touko- ja kaksi heinä-elokuulta.

ISOKUOVI (*Numenius arquata*)

Ei pesivänä mutta keväällä ja loppukesällä säännöllinen muuttaja. Suurin päiväsumma 18.4.2004 jolloin 232 muuttavaa yksilöä.

MUSTAVIKLO (*Tringa erythropus*)

Harvalukuinen läpimuuttaja, josta havaintoja touko-syyskuun väliseltä ajalta.

PUNAJALKAVIKLO (*Tringa totanus*)

Ei pesi Angelniemellä mutta esiintyy harvalukuisena huhti-kesäkuussa.

VALKOVIKLO (*Tringa nebularia*)

Lapin kahlaaja, joita muuttaa yksitellen alueen kautta huhti-elokuun aikana.

METSÄVIKLO (*Tringa ochropus*)

Säännöllinen mutta harvalukuinen kevätmuuttaja huhti-toukokuussa, syksyllä poistuu jo heinäkuun aikana.

LIRO (*Tringa glareola*)

Pohjois-Suomen soiden kahlaaja, jota esiintyy läpimuuttavana yksitellen tai pikku parvina touko-syyskuussa.

RANTASIPI (*Tringa hypoleucos*)

Arviolta 5-8 pesivää paria, muutto huomaamatonta yömuuttoa.

VESIPÄÄSKY (*Phalaropus lobatus*)

Harvalukuinen pohjoisen kahlaaja, joka tavattu Angelniemellä vain kerran: 31.5.2003 5 yksilöä kirkon luona

MERIKIHU (*Stercorarius parasiticus*)

Jäämerelle matkaavat merikihut oikaisevat joskus sisämaan yli – tällaisia Suomen läpi muuttavia kihuja on näkynyt 22.5.2000 1 yks ja 9.9.2004 2 yksilöä.

PIKKULOKKI (*Larus minutus*)

Säännöllinen kevätmuuttaja huhti-toukokuussa, eniten 6.5.2000 jolloin yhteensä 110 muuttavaa pikkulokkia kirkolla. Kesäkuukausina usein yksittäisiä lintuja.

NAURULOKKI (*Larus ridibundus*)

Ei pesine Angelniemellä vaikka onkin näkyvä laji varsinkin muuttoaikoina. Naurulokkeja on joinakin talvina viivytellyt lossilla tammikuulle saakka.

KALALOKKI (*Larus canus*)

Ainoa pesivä lokki Angelniemellä mutta vain n. 5 paria, joka vuosi ainakin lossilla puutolppien päällä. Muuttavana tavallinen ja viimeiset ovat viivytelleet tammikuuhun saakka.

SELKÄLOKKI (*Larus fuscus*)

Melko yleinen muuttoaikana huhtikuusta lokakuulle. Ei pesivänä.

HARMAALOKKI (*Larus argentatus*)

Harmaalokkikaan ei pesi Angelniemellä vaikka on ehkä näkyvin loppilaji vuoden ympäri. Poissa vain sydäntalvella kovimpana pakkaskautena.

ISOLOKKI (*Larus hyperboreus*)

Jäämeren harvinainen loppilaji, joka on näyttäytynyt Angelniemellä neljästi: 20.2.-26.3.2000, 6.5.2000, 21.2.2002 ja 5.3.2002, kaikki nuoria yksilöitä.

MERILOKKI (*Larus marinus*)

Melko yleinen ympäri vuoden mutta ei pesi lähistöllä.

PIKKUKAJAVA (*Rissa tridactyla*)

Harvinainen vieras Jäämereltä: 2-vuotias pikkukajava kierteli pitkään kirkon luona 6.5.2000.

RÄYSKÄ (*Sterna caspia*)

Ulkosaariston lintu, joka Angelniemellä harvalukuinen huhti-elokuun aikana.

KALATIIRA (*Sterna hirundo*)

Yleinen laji kaikilla Angelniemen vesialueilla ja pesinee ainakin Karhusaarella ja Sapalahden eteläpuolen aukolla. Saapuu huhtikuussa ja viimeiset lähtevät elokuussa.

LAPINTIIRA (*Sterna paradisaea*)

Harvalukuinen mutta säännöllinen vierailija ulompaa saaristosta huhti-heinäkuun aikana.

MUSTATIIRA (*Chlidonias niger*)

Pikkuharvinaisuus: vaihtopukuinen yksilö lenteli koko päivän 27.7.2003 Karhunselällä isossa tiiraparvessa.

KESYKYYHKY (*Columba livia*)

Harvalukuinen vieras, ei pesi Angelniemellä. Yksittäisiä tai pikku parvia näkynyt lennossa ja keväällä 2005 muutaman kerran lossirannassa.

UUTTUKYYHKY (*Columba oenas*)

Pesii ainakin Peksalan alueella, kanta kaikkiaan n. 5 paria vuosittain. Muuttoaikana melko harvalukuinen läpimuuttaja.

SEPELKYYHKY (*Columba palumbus*)

Yleinen, pesivä kanta n. 10 paria, lisäksi muuttoaikana isojakin parvia. Runsain syysmuutto 29.9.2001, jolloin näkyi 530 yksilöä.

TURKINKYYHKY (*Streptopelia decaocto*)

Harvinainen pesimälaji Suomessa, joka vieraili 3.5.2003 hetken aikaa kirkolla.

KÄKI (*Cuculus canorus*)

Pesine Angelniemellä mutta kanta vain 1-2 paria. Muuton aikana huomaamaton, viimeinen havainto syyskuussa.

HUUHKAJA (*Bubo bubo*)

Pesivä kanta 1 pari, ainakin useimpina vuosina. Asustaa kirkon, Sapalahden ja Kemiöntien väliin jäävällä alueella, josta soidinhuuto kuuluu kaus tyveninä kevätöinä.

VARPUSPÖLLÖ (*Glaucidium passerinum*)

Pesivä kanta 2-3 paria. Näyttäytyy varmimmin loka-tammikuun aikaan kirkon ympäristössä (saalistaa joskus pikkulintuja ruokinnalta) tai Peksalan alueella.

LEHTOPÖLLÖ (*Strix aluco*)

Melko vahva kanta, ainakin 5-10 soidintavaa joka kevät eri puolilla Angelniemeä.

SARVIPÖLLÖ (*Asio otus*)

Pesinee hyvinä myyrävuosina alueella (1 poikuehavainto). Soidinta kuulunut kirkolle ja Peksalaan keväinä 2003 ja 2005.

HELMIPÖLLÖ (*Aegolius funereus*)

Kuten sarvipöllökin niin helmipöllö pesinee Angelniemellä vain hyvinä myyrävuosina. Keväällä 2002 huuteli kaksi yksilöä Angelansaaren puusillan lähellä.

KEHRÄÄJÄ (*Caprimulgus europaeus*)

Ilmeisesti vuosittainen pesijä vaikka selvää reviiriä ei olekaan. Surissut sekä Kesä-Angelan että Peksalan koulun lähistöllä mutta sopivaa maastoa kehrääjälle on alueella paljon.

TERVAPÄÄSKY (*Apus apus*)

Pesivä kanta noin 15 paria, osa kirkolla ja osa Peksalassa. Joskus suuriakin keräytymiä, mm. 17.6. 2000 yhteensä 172 tervapääskyä yhtä aikaa hyönteispyynnissä Karhunselällä. Lisäksi mainittakoon 22.6.2002 Peksalassa lennellyt ja valokuvattu erikoinen tervapääsky, jolla vitivalkoinen yläperä – tällaisia tunnetaan koko Euroopasta vain 3-4 yksilöä!

KÄENPIIKA (*Jynx torquilla*)

Pesivä kanta 2-4 paria. Muuttoaikana huomaamaton, saapuu huhtikuun lopulla ja lähtee jo elokuussa.

HARMAAPÄÄTIKKA (*Picus canus*)

Pesivä kanta 2-3 paria, vuosittain ainakin Peksalassa ja kirkon lähialueilla.

PALOKÄRKI (*Dryocopus martius*)

Pesivä kanta 3-4 paria, esiintyy hyvin samantapaisilla alueilla kuin harmaapäätikkäkin, mm. 2005 pesä isossa haavassa Peksalassa.

palokärki, Angelniemi

KÄPYTIKKA (*Dendrocopos major*)

Varsin yleinen koko Angelniemen alueella, talvilaskennoissa määrät vaihtelevat kuitenkin suuresti eri vuosina (2-13 yksilöä). Muutamia pesälöytöjä kirkon läheltä.

PIKKUTIKKA (*Dendrocopos minor*)

Pesii vuosittain mutta pareja vain 1-2, useimpina vuosina ainakin kirkon lähistöllä 1 pari.

KANGASKIURU (*Lullula arborea*)

Mahdollisesti 1 pesivä pari kallioalueella kirkon kaakkoispuolella, maasto sopivaa ja pari kesähavaintoa lajista. Muuttavana kevään syksyyn säännöllinen mutta vähälukuinen.

KIURU (*Alauda arvensis*)

Pesii Peksalan niityillä, Angelansaaren pappilan lähistöllä ja Tuiskulassa, yhteensä n. 10 paria. Muuttoaikoina tavallinen ja kiurusta myös yksi talvihavainto: 22.12.2000 1 yksilö Tuiskulassa.

TÖRMÄPÄÄSKY (*Riparia riparia*)

Sopivia pesäpaikkoja ei ole ja siksi vain harvalukuinen läpimuuttaja.

HAARAPÄÄSKY (*Hirundo rustica*)

Melko yleinen (arvio n. 40 paria) ja pesii monin paikoin rakennuksissa ja myös useina vuosina lossin rantaponttoonin alla. Muuttavana myös yleinen.

RÄYSTÄSPÄÄSKY (*Delichon urbica*)

Vähän harvalukuisempi pesimälintu kuin haarapääsky, n. 20 paria. Joka vuosi 3-4 paria pesii lossin ohjaamon alla kulkien munineen/poikasineen jatkuvasti salmen yli.

ISOKIRVINEN (*Anthus richardi*)

Harvinainen syysvieras Suomessa itärajan takaa. Peksalan niityillä oleskeli isokirvinen 20.9.2003.

METSÄKIRVINEN (*Anthus trivialis*)

Melko yleinen pesimälintu joka puolella Angelniemeä ja myös muuttavana melko yleinen.

NIITTYKIRVINEN (*Anthus pratensis*)

Pesii ainakin Peksalan rantaniityillä (2-3 paria), ilmeisesti myös Sapalahdessa. Muuttavana yleinen.

LAPINKIRVINEN (*Anthus cervinus*)

Lähes vuosittainen, useimmat havainnot Peksalasta laskeutuneista linnuista elosyyskuussa mutta pari muuttohavaintoa myös kirkolta.

KELTAVÄSTÄRÄKKI (*Motacilla flava*)

Ei pesi Angelniemellä mutta muuttoaikana, erityisesti elokuussa, melko tavallinen (mm. 17.8.2003 60 yksilöä). Keväthavaintoja niukasti.

VÄSTÄRÄKKI (*Motacilla alba*)

Yleinen koko alueella, myös runsaasti muuttoaikoina huhti- ja lokakuun välisenä aikana.

TILHI (*Bombycilla garrulus*)

Hyvinä pihlajanmarjavuosina yleinen syys- ja talvievieras, keväällä harvinaisempi mutta säännöllinen. Epätavallisen runsas keväällä 2003, jolloin mm. 12.4. yhteensä 102 tilheä kirkolla. Ruokailevat usein myös isoissa katajissa.

tilhiä, Angelniemi

PEUKALOINEN (*Troglodytes troglodytes*)

Pesivä kanta 1-3 paria, mm. 2003 poikue (6 poikasta) kirkon eteläpuolella Piekslahden pellon reunalla. Muuttavana vähälukuinen mutta syyshavaintoja kuitenkin useita.

peukaloinen, Angelniemi

RAUTIAINEN (*Prunella modularis*)

Vähäinen pesivä kanta, alle 5 paria, mutta vuosittain. Harvalukuinen muuttaja keväin syksyin.

PUNARINTA (*Erithacus rubecula*)

Yleinen pesimälintu, arviolta n. 50 paria. Muuttoaikana melko yleinen mm. pihoidilla ja puutarhoissa.

punarinta, Angelniemi

SATAKIELI (*Luscinia luscinia*)

Vuosittainen pesivä kanta n. 10 paria, useimmat Peksalassa, kirkolla ja Kemiöntien varressa. Vaikea löytää enää laulukauden jälkeen mutta yksi syyshavainto kirkolta: 8.9.2002.

SINIRINTA (*Luscinia svecica*)

Lapin lintu, joka on harvalukuinen läpimuuttaja Angelniemellä. Havaittu vain touko- ja syyskuussa, kerran kirkolla (8.9.2002 2 yks) ja kahdesti Peksalassa (22.9.2001 ja 15.5.2005).

LEPPÄLINTU (*Phoenicurus phoenicurus*)

Hyvin vähälukuinen pesimälintu, pesivänä alle 5 paria ja muuttavanakin harvinainen.

PENSASTASKU (*Saxicola rubetra*)

Pesivä kanta 2-4 paria, vähentymässä. Useimmat parit olleet Peksalan niityillä mutta parina vuonna myös Kemiöntien varressa.

KIVITASKU (*Oenanthe oenanthe*)

Ei tiettävästi pesivänä vaikka sopivaa maastoa olisi mm. Peksalassa. Muuttoaikoina huhti-syyskuussa säännöllinen mutta melko vähälukuinen.

SEPELRASTAS (*Turdus torquatus*)

Harvinainen läpimuuttaja Lappiin – yksi havainto naaraspukuisesta linnusta räkättirastasparvessa Päärnäspään pellolla 26.4.2003.

MUSTARASTAS (*Turdus merula*)

Yleinen pesimälintu, pesivä kanta kymmeniä pareja. Muuttoaikana tavallinen ja myös useita talvihavaintoja ruokinnalta läpi talven

RÄKÄTTIRASTAS (*Turdus pilaris*)

Melko harvalukuinen pesimälintu mutta muuttoaikoina runsas. Hyvinä pihlajanmarjasyksyinä jopa satapäiset räkättirastasparvet viipyvät alueella joulutammikuulle asti.

LAULURASTAS (*Turdus philomelus*)

Melko yleinen pesimälintu, yhteensä 20-30 paria. Syksyn viimeiset nähty marraskuussa.

PUNAKYLKIRASTAS (*Turdus iliacus*)

Yleinen pesimälintu, kanta 30-40 paria. Syksyn viimeiset havaittu marraskuussa.

KULORASTAS (*Turdus viscivorus*)

Saattaa pesiä mutta varmuutta ei ole vaikka kulorastaasta pari kesäistäkin havaintoa. Muuttoaikana, huhti-toukokuussa ja syys-lokakuussa, säännöllinen mutta melko harvalukuinen. Suurin syyslukema 4.10.2003, jolloin Peksalassa pellolla 15 yksilöä räkättirastaiden joukossa.

PENSASSIRKKALINTU (*Locustella naevia*)

Yöllinen pensaikkojen sirisijä, joka havaittu vain 2001-2002, jolloin laulava yksilö Peksalassa ja Kemiöntien varressa. Havaittu myös kerran syysmuutolla: 22.9.2001 1 yksilö piilotteli Peksalan niityn ojassa.

VIITASIRKKALINTU (*Locustella fluviatilis*)

Yksi havainto: laulava yksilö 8.6.2002 aamuyöllä Peksalan niityn reunapensaissa.

RUOKOKERTTUNEN (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Pesivä kanta ruovikoissa 3-6 paria, ainakin Peksalassa ja Sapalahdessa mutta useana vuonna myös kirkon eteläpuolella. Häviää syyskuun aikana.

RYTIKERTTUNEN (*Acrocephalus scirpaceus*)

Pesivänä vuosittain (1-2 paria) kirkon eteläpuolen ruovikossa, ei havaintoa muualta Angelniemestä. Poistuu huomaamatta syyskuun kuluessa.

VIITAKERTTUNEN (*Acrocephalus dumetorum*)

Laulava koiras kolmena vuonna, 2002-2004, Peksalan rantapensaissa. Mestarilaulaja, joka Lounais-Suomessa vähälukuinen.

LUHTAKERTTUNEN (*Acrocephalus palustris*)

Tuskin pesivänä vaikka laulavia koiraita on lähes vuosittain 1-2, useimmiten Peksalassa mutta laulanut myös kirkolla. Kaikki havainnot kesä-heinäkuulta.

KULTARINTA (*Hippolais icterina*)

Yllättävänkin harvinainen vaikka lajille sopivia korkeita puita olisi mm. kirkolla. Havaittu vain 20.6.2003, jolloin kultarinta lauloi innokkaasti Peksalan pihakoivuissa.

HERNEKERTTU (*Sylvia curruca*)

Pesivänä 5-8 paria, muuttoaikoina huomaamaton ja poistuu jo elokuun aikana.

PENSASKERTTU (*Sylvia communis*)

Esiintyminen hernekertun kaltaista, pesii ainakin kirkolla, Peksalassa ja Sapalahdessa. Viimeiset nähty syyskuussa.

LEHTOKERTTU (*Sylvia borin*)

Pesivänä enintään 5 paria, jokavuotinen ainakin kirkolla. Muuttoaikana hyvin huomaamaton ja häviää jo elokuussa.

MUSTAPÄÄKERTTU (*Sylvia atricapilla*)

Pesivänä 2-3 paria, vuosittain ainakin kirkolla.

IDÄNUUNILINTU (*Phylloscopus trochiloides*)

Yksi havainto, 5.8.2000, pikkulintujen syysparvessa laulava yksilö kirkon luona.

SIRITTÄJÄ (*Phylloscopus sibilatrix*)

Pesivä kanta 3-5 paria, säännöllinen mm. kirkon läheisyydessä jossa vuosittain 1-2 paria. Viimeiset havaittu syyskuun alussa.

sirittäjä, Angelniemi

TILTALTTI (*Phylloscopus collybita*)

Vuosittaiset vaihtelut selviä mutta nykyisin hyvin vähälukuinen, vain korkeintaan 2-3 pesivää paria. Kevään ensimmäiset huhtikuussa ja syksyn viimeiset lokakuussa.

PAJULINTU (*Phylloscopus trochilus*)

Suomen yleisin lintu on Angelniemelläkin yleinen sekä pesimä- että muuttoaikoina. Kanta useita kymmeniä pareja. Saapuu huhtikuussa ja syksyn viimeiset nähdään syyskuussa.

HIPPIÄINEN (*Regulus regulus*)

Harvalukuinen vuoden ympäri joskin talvilintulaskennassa havaittu vain kahtena talvena. Pesivää kantaa vaikea arvioida mutta ehkä 10-20 paria.

HARMAASIEPPO (*Muscicapa striata*)

Melko tavallinen pesimälintu asutusten lähellä, pesivä kanta liki 20 paria. Syksyn viimeiset syyskuussa, keväällä saapuu vasta toukokuun loppupuolella.

PIKKUSIEPPO (*Ficedula parva*)

Yksi yllättävä kesähavainto: 14.7.2002 1 naaraspukuinen lintu kirkolla hetken aikaa.

KIRJOSIEPPO (*Ficedula hypoleuca*)

Melko yleinen joskin harmaasieppoa vähälukuisempi. Pesivänä 10-15 paria, yleensä pihapiireissä joissa pönttöjä. Saapuu huhtikuun lopulla ja poistuu syyskuun aikana.

VIAKSITIMALI (*Panurus biarmicus*)

Tämä veikeä Suomessa runsastunut laji on näkynyt kirkon eteläpuolen ruovikossa yksittäisinä ja pikku parvina useita kertoja loka-maaliskuussa, ei pesi alueella. Suurin parvi 9 yksilöä 21.2.2002.

viiksitimali, Angelniemi

PYRSTÖTIAINEN (*Aegithalos caudatus*)

Pesivänä 2-3 paria, ainakin kirkon kaakkoispuolen metsissä. Syksyllä ja talvella usein pikkuparvia kirkolla, osa selvästi vaelluksella.

pyrstötiainen, Angelniemi

HÖMÖTIAINEN (*Parus montanus*)

Säännöllinen mutta harvalukuinen pesijä, kanta arviolta alle 10 paria. Talvella säännöllinen ruokinnalla joskin talvilintulaskennoissa ollut vain 1-3 lintua.

KUUSITIAINEN (*Parus ater*)

Pesivänä hömötiaisen luokkaa. Talvella vähän näkyvämpi kuin hömötiainen ja loppusyksyllä joskus pieniä vaellusparvia, mm. 2.12..2000 25 yksilöä yhdessä parvessa Päärnäspäässä.

TÖYHTÖTIAINEN (*Parus cristatus*)

Pesivänä hömö- ja kuusitiaisen luokkaa. Talvella säännöllinen vieras ruokinnalla.

SINITIAINEN (*Parus caeruleus*)

Melko yleinen, pesivä kanta joitakin kymmeniä pareja. Talvella ruokinnalla usein 20-30 yksilöä ja talvilintulaskennassa enimmillään 48 yksilöä.

TALITIAINEN (*Parus major*)

Sinitiaisen kanssa likimain yhtä yleinen. Talvilintulaskennassa enimmillään 53 talitiaista, joista ainakin puolet aina kirkolla.

PÄHKINÄNAKKELI (*Sitta europaea*)

Harvalukuinen vaelluslintu Siperiasta: itäisen alalajin pähkinänakkeli oleskeli kirkon ruokinnoilla 13.10.-6.12.2001.

PUUKIIPIJÄ (*Certhia familiaris*)

Pesivä kanta useita pareja, ehkä kymmenkunta. Talvisin usein asutusten lähellä mutta talvilintulaskennassa havaittu vain kolmena vuonna.

PIKKULEPINKÄINEN (*Lanius collurio*)

Aiemmin n. 5 paria, nyt enää 1-2 koska vähentynyt Peksalan niityiltä. Saapuu toukokuussa ja poistuu syyskuussa.

ISOLEPINKÄINEN (*Lanius excubitor*)

Pohjoisen lintu, joka nähty Angelniemellä vain syys-huhtikuussa muuttomatalla. Talvehtinut kahtena talvena Peksalan niityllä, jossa muutenkin useimmat havainnot on tehty.

NÄRHI (*Garrulus glandarius*)

Melko yleinen pesivänä, ainakin yli 10 närhiparia. Talvisin kerääntyvät usein kirkon luo ruokinnoille, jossa enimmillään on ollut yhtä aikaa yli 10 närheä ja

syksyllä 2003 vaellusta, mm. 4.10. yhteensä 37 yksilöä.

pikkulepinkäinen, Angelniemi

HARAKKA (*Pica pica*)

Tavallinen Angelniemen alueella, pesiviä 10-20 paria.

PÄHKINÄHAKKI (*Nucifraga caryocatactes*)

Vaelluslintu itärajan takaa, joka nähty Angelniemellä vain muutaman kerran: kaikki havainnot kirkolta lounaaseen matkaavista hakeista elo-syyskuussa 2000-2003.

NAAKKA (*Corvus monedula*)

Pari-kolme paria pesinee Peksalassa mutta muuttoaikoina tavallinen ja kesäisinkin lenteviä naakkoja näkee melko usein.

MUSTAVARIS (*Corvus frugilegus*)

Melko vähälukuinen muuttolintu maalis-toukokuussa ja loppusyksyllä. Yksi mustavaris on oleskellut kahtena talvena Tuiskulan lähellä isossa varisparvessa.

VARIS (*Corvus corone*)

Pesivänä tuskin paljon yli 10 paria mutta pesimättömiä variksia seikkailee usein isoinakin parvina Peksalassa tai Kemiöntien varrella. Muuttoaikana tavallinen.

Talvilintulaskennassa enimmillään 73 varista.

KORPPI (*Corvus corax*)

Pesivänä 1-2 paria mutta korppeja näkee ympäri vuoden melko usein.
Äänekkäät korppipoikueet kiertelevät kesällä alueella ja kanta on selvästi vankka.

KOTTARAINEN (*Sturnus vulgaris*)

Pesivänä muutamalla alueella missä puunkoloja, ainakin kirkolla ja Peksalassa.
Muuttoaikoina pikku parvia ja talvelta yksi havainto: 22.12.2001 1 yksilö
lossirannassa.

VARPUNEN (*Passer domesticus*)

Harvinainen Angelniemellä: keväällä 2001 1 naaras Tuiskulassa ja yksi pari pesi
vuonna 2003 muuntajassa Angelansaaren pappilan lähellä mutta nyttemmin
kokonaan kadonnut saaren puolelta.

PEIPPO (*Fringilla coelebs*)

Yleinen sekä pesivänä että muuttavana. Talvihavaintoja joulukuulle asti useita
mutta ei enää tammi-helmikuussa.

JÄRRIPPEIPPO (*Fringilla montifringilla*)

Pohjoisen laji, jota näkyy Angelniemellä säännöllisesti muuttoaikoina maalishuhtikuussa ja loka-marraskuussa. Ruokinnan turvin viivytellyt kirkolla tammikuulle asti.

VIHERPEIPPO (*Chloris chloris*)

Melko tavallinen pesimälintu, etenkin katajikoissa, ja viipyy alueella koko talven. Talvilintulaskentojen enimmäismäärä 27, vähimmillään vain 9 yksilöä.

TIKLI (*Carduelis carduelis*)

Tuskin pesii Angelniemellä mutta levottomasti lentäviä tikkejä näkee silloin tällöin vuoden ympäri, havaitsematta vain helmi- ja heinäkuussa. Varmimpia tiklipaikkoja on Peksalan alue loppusyksyllä.

VIHERVARPUNEN (*Carduelis spinus*)

Melko yleinen mutta vuosittaiset kannanvaihtelut huomattavan suuria. Pesii

alueella mutta ei ehkä vuosittain. Talvilintulaskennassa enimmillään 341 yksilöä talvella 2000/2001 mutta kahtena talvena ei yhtään yksilöä.

HEMPPO (*Carduelis cannabina*)

Pesivänä 1 pari kirkolla lähes joka vuosi, lisäksi harvalukuinen muuttaja alueella.

URPIAINEN (*Carduelis flammea*)

Pohjoisen lintu, jota tavattu pikku parvissa Angelniemellä syyskuusta toukokuuhun.

TUNDRAURPIAINEN (*Carduelis hornemanni*)

Löytynyt urpiaisten seurasta vain kerran: 26.10.2002 1 yksilö Angelansaaren pappilan luona.

PIKKUKÄPYLINTU (*Loxia curvirostra*)

Pesinee vuosittain alueella mutta määrät vaihtelevat suuresti riippuen kuusen siemensadosta. Talvilintulaskennoissa enimmillään 15 mutta puuttunut useana talvena. Levoton vaelluslintu.

ISOKÄPYLINTU (*Loxia pytyopsittacus*)

Vuosittainen pesijä mutta kanta niukka, alle 5 paria. Havaittu usein myös talviaikaan mutta määrät paljon pikkukäpylintua vähäisempiä.

PUNAVARPUNEN (*Carpodacus erythrinus*)

Pesivä kanta 4-5 paria, näyttää häviävän Peksalan alueelta. Kirkolla useimpina vuosina kaksi paria ja usein nähty lentopoikasia. Muuttoaikoina vähälukuinen ja poistuu jo elokuun aikana.

TAVIOKUURNA (*Pinicola enucleator*)

Pohjoisen vaelluslintu, jota havaitaan joinakin syksyinä ja talvina etelässä – Angelniemellä kerran eli 14.1.2001 4 yksilön parvi Päärnäspään rannassa.

PUNATULKKU (*Pyrrhula pyrrhula*)

Pesinee alueella päätellen monista kesähavainnoista mutta toki talvisin paljon näkyvämpi. Eniten talvilintulaskennassa talvella 2000/2001 jolloin 27 yksilöä, niukimmillaan laskennassa vain 2 punatulkkua (2003/2004). Muuttavana melko tavallinen.

LAPINSIRKKU (*Calcarius lapponicus*)

Hyvin harvalukuinen pohjoisen läpimuuttaja, joka tavattu vain kahdesti syyskuussa Peksalan niityillä.

PULMUNEN (*Plectrophenax nivalis*)

Yhta harvinainen pohjoisen lintu kuin lapinsirkkukin: vain kaksi havaintoa ylilentävistä yksilöistä loka- ja marraskuussa.

KELTASIRKKU (*Emberiza citrinella*)

Melko tavallinen ja pesivä kanta yli 20 paria. Talvisin joitakin ruokinnoilla, eniten talvella 2003/2004, jolloin 88 yksilöä laskennassa.

PELTOSIRKKU (*Emberiza hortulana*)

Lounais-Suomessa jo hyvin harvalukuinen ja vähenevä laji, joka pesinyt 1-2 parin voimin vuosittain Peksalan niityillä. Lähtevät pois jo elokuussa.

PAJUSIRKKU (*Emberiza schoeniclus*)

Pesivänä rantapensaikoissa ainakin kirkolla, Peksalassa, Angelansaaren sillan lähellä ja Sapalahdessa. Kanta arviolta n. 20 paria. Muuttoaikoina säännöllinen läpimuuttaja josta tehty myös talvihavaintoja kirkolta kaikkina talvikuukausina.